

Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Iorga (v. Jókai-utca) No. 10. Telefonszám: 875. Előfizetési ár egész évre 500 lei, félévre 280 lei negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei. — Külföldre ezeknek az áraknak a kétszerese — Hirdetések tarifa szerint

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE.

Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY

Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Averescuék a kormány átvételére készülődnek

Goga nem lesz belügyminiszter, hanem a közoktatásügyi vagy a kultusz-tárcát venné át - Izgalmas politikai atmoszféra a fővárosban - A nemzeti parasztpárt aláírásokat gyűjt a falvakban

(Bucuresti-Bukarest, március 8. Saj. tud.) A fővárosban szinte mindenki tudja, hogy Averescu tábornok két hét előtt összehívatta pártjának vezetőbeteit és napra pontosan bemondta nekik, hogy újra átveszi a kormányt. Felszólította egyben a vezetőket, hogy utazzanak le a kerületekbe és a párt régi embereit készítsék elő a kormányzás újra való átvételére és az új választásokra.

Az új Averescu-kormány — ha egyáltalán hinni lehet e kombinációnak, de Bukarestben esküsznek rá — lényegesen más összetételű lenne az előzőnél. Így első sorban ki zártak tartják többé, hogy erdélyi politikus lehessen Románia belügyminisztere. Ezt a miniszteri tárcát csakis regáti kaphatja. Eppen ezért Goga Octáviának be kell érni a kultusz-tárcával, melyet viselt már a legelső Averescu kormány idején. A pártban úgy tudják azonban, hogy

Goga a közoktatásügyi tárcát akarja és erre is igen erősek az esélyei. A kisebbségi ügyek újra Bucsan reszortjába kerülnek.

A nemzeti parasztpárt körében szokatlan izgalmat keltett, hogy Averescu tábornok diszében volt a régens tanácsnál és hogy ez a kombináció az erőviszonyok egyenes megcsufolásaként szóba jöhetett. A parasztpárt vasárnapra tervezi bukaresti nagygyűlését, melyet igen izgatott atmoszférában tudhatnak csak megtartani. A párt a falvakban aláírásokat gyűjt, hír szerint egymillió aláírással akarnak memorandumot átnyújtani a régens tanácsnak, melyben követelik a nemzeti parasztpárt kormányra hívását.

Érdekes szenzációként emlegetik, hogy az Averescu-kormány, melynek nevéhez fűződik a romániai munkásmozgalom letörése, miután más kollaborációra nem számíthat, miniszteri tárcát ajánlott fel a szocialista pártnak.

Ujabb sintörések teszik életveszélyessé a vasúti utazást

Rosszak a hadikárpótlások fejében kapott sinek

(Cluj-Kolozsvár, márc. 8.) Megirta a Mai Világ, hogy Brassó és Segesvár között életveszélyes a vasúti közlekedés, miután ezen a vonalon hétszáz törött sint találtak a vasút ellenőrző közegei.

A sinek javítását megkezdték, de az útvonal továbbra is életveszélyes maradt, miután újabb sintörések fordultak elő.

Brassói jelentések szerint a Kolozsvárról elindított vonatokat most is három-négy órai késéssel érkeznek a veszélyes útvonal miatt.

Tegnap reggel Busteni mellett egyik váltóór törött sineket vett észre és telefonon idejében leállította

a vonatokat a közeli állomásokon, mielőtt nagyobb szerencsétlenség fordulhatott volna elő.

A 41. számú bukeresti gyorsvonalat Sinaiában egy órai állás után a lehető legóvatosabban tudott csak tovább jutni a minimumra lecsökkentett menetsebesség mellett.

Azuga és Predeal között szintén törött sinek vannak, úgy, hogy a vonatok csak rendetlenül közlekedhetnek.

A brassói üzletvezetőség közegei megállapították, hogy a törött sinek nagyrésze abból az anyagból származik, melyet Németországtól kapott Románia hadikárpótlások fejében.

Vissza akarták állítani Erdélyben a csődönkívüli kényszeregyezséget

Egy formallíáson csuszott el ez a nagyjelentőségű intézkedés

(Bukarest, március 8. Saját tud.) A politikai vezetőkörökben élénk megbeszélés tárgya most egy diszkrét politikai szenzáció. Arról van szó, hogy a válságos erdélyi közgazdasági élet alaposan megsínyli azt az elhamarkodott intézkedést, mellyel a csődönkívüli kényszeregyezségi eljárást megszüntették. Jelenleg az a helyzet, hogy egyetlenegy makacs hitelező vonakodása csődbe kergetheti azokat a fizetési nehézségbe jutott vállalatokat, melyeket egy kis jóakarattal nagyzerően lábra lehetne állítani. Ezt a helyzetet

egyes hitelezők revolverezésre használták ki

és suba alatt, a megértőbb többség rovására előnyöket csikarnak ki.

Ennek az áldatlan helyzetnek véget vetendő, jártak közbe tekintélyes erdélyi politikusok az illetékes minisztereknél, hogy Erdélyben visszaállítsák a csődönkívüli kényszeregyezséget, amikor is a hitelezők többségének döntése kötelező a vonakodó hitelezői kisebbségi csoportra is. A minisztériumokban annyi megértésre talált ez az intervenció, hogy teljes egészében

el is készítették a rendeletet a kényszeregyezségi eljárás visszaállításáról.

Végső fokon Bratianu Vintila miniszterelnök elé került a két miniszter által már aprobált rendelet aláírás végett, amikor meglepő fordulat történt. A miniszterelnök kijelentette, hogy ez a kérdés csupán Erdélyt érdekli, mert itt volt érvényben ez az eljárás, míg a Regátban ismeretlen, ha tehát Erdélyre fontos valóban a régi eljárás visszaállítása, akkor

erősítse meg előtte ezt Maniu Gyula is, aki az erdélyi közvélemény egyetlen képviselőjének tekinti magát.

Erkölcstelen iskolabotrányok sorozata Szlovenszkóban

Egy kisleány templomi gyónása alapján tartóztatták le a főleki iskolaigazgatót - Egy pápai prelátust is őrizetbe vettek Ungváron

(Pozsony, december 8.) Nagy Pál főleki elemi iskolai igazgató-tanítót serdülő iskolás leánykákon elkövetett nemi erőszak miatt a losonci járásbíróóság letartóztatásba helyezte.

Nagy Pál öt év óta volt a főleki iskola igazgató-tanítója, azelőtt Somoskőújfalun működött, amidőn pedig Somost visszacsatolták Magyarországhoz, Füleken kapott mint igazgató tanító állást, ahol csakhamar a róm. kath. hitközség kántorjává is megválasztották.

Nemsokára azt kezdték rebesgetni a városkában, hogy Nagy Pál az iskolánál alkalmazott két tanítónővel szemben súlyos beszámítás alá eső erkölcstelen magatartást tanusít.

Nagy Pál ugyanis a két tanítót erkölcstelen ajánlataival molesztálta és midőn nem talált meghallgatásra, az egyiket denúciálta a felsőbbbségénél és sikerült is elűldöznie Fülekről. A másik tanítónővel szemben folytatta ez ostromot, míg a tanítónő csattanós választ nem adott az igazgató ur heves ajánlataira. A tanítónő jelentette az esetet az iskolagondnokságnak és az ottani szt. Ferenc-rendi gvardiának.

Ilyen körülmények között robant ki Nagy igazgató voltaképeni büne. Ugyanis az idei börtön kezdetén

Kósa P. Salvátor főleki szt. Ferenc-rendi gvardián, aki csak nemrég került Fülekre, az iskolás gyermekek előtt beszédet tartott az erényről és a bűnről.

Másnap jelentkezett a gvardiánnál T. Margit, tizenhárom éves iskolás leányka és előadta, hogy a tegnapi beszéde hatása alatt eljött a tisztelendő urhoz gyónni, mert érzi, hogy nagy bűn terheli a lelkét. Elmondta, hogy Nagy igazgató ur vele több ízben mit csinált az iskolában, midőn egyedül voltak.

Kósa gvardián két tanut hivatott és jegyzőkönyvet vet fel az esetről, elhívatta a leányka szüleit és közölte velük kis leányuk vallomását. A szülők, akik előtt a kis Margit soha egy szót sem szólt ezekről a dolgokról, elszörnyűködve hallgatták a kisleányuk vallomását. Bevitték Losoncra, ahol két orvossal is megvizsgáltatták és nagy fájdalomra kellett tudomásul venniük, hogy tizenhárom éves gyermeküket megrontották. Ezen az alapon tették meg a feljelentést Nagy Pál igazgató-tanító ellen, amely letartóztatásához vezetett.

T. Margit még hat iskolás leánykát nevezett meg, akik hasonló tapasztalatokon mentek keresztül Nagy Pál ig.-tanító elvetemedettsége révén.

Hadzsega Gyula ungvári pápai prelátust letartóztatták

(Ungvár, március 7.) Ruszinszko fővárosának óriási bűnügyi és társadalmi szenzációja van: a rendőrség intézkedésére ma délután

fajtalankodás, gyermekrontás és fertőzés büntette címén letartóztatták dr. Hadzsega Gyula pápai prelátust és teológiai tanárt.

Dr. Hadzsega Gyusa letartóztatása a legnagyobb izgalmat keltette Ruszinszko szerte, mert a pápai prelátust mindenütt itmerték. A letartóztatott pap igen élénk politikai tevékenységet is fejtett ki és elnöke a Duchovsky kulturegyesületnek. Had-

zsega az ungvári törvénysék elnökének az öccse.

A szenzációs letartóztatás előzményei néhány napra nyulnak vissza. A rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy

a pap lakásán titokban hihetetlen orgiák folynak.

Nyomozás indult meg, amely meglepő eredményre vezetett, mert eleinte maga a rendőrség sem hitt a dologban: megállapították ugyanis, hogy négy, részben kilenc, részben tíz éves kisleányt rontott meg a pápai prelátus és ezeket meg is fertőzte

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentétek békés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetezéséért, s a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenjogúságáért harcol.

MINDEN KÖNYV, LEPAGE MOZI-VILÁG

Rettenetes Iván

(Sajtóbemutató a Select-mozgóban)

A kolozsvári sajtó nagyszámu reprezentánsa előtt mutatta be kedden éjszaka a Select mozgó az első Romániába került szovjet filmet: „Rettenetes Iván”. Az első szovjet film beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Hosszu felvonásokon keresztül vontatja fel a film IV. Iván az oroszok első cárijának kegyetlenségekkel teli uralkodását a rabságban synylódó orosz nép fölött.

A „Rettenetes Iván” szereplői elsőrangú teljesítményt nyújtanak, a diszletezés és a cselekmény egyes jeleneteinek beállítása terén pedig egyenesen meglepő újításokat fedezünk fel, amelyeket európai vagy amerikai filmeknél mindezideig nem tapasztalhattunk.

A világrengető sikerek után a „Rettenetes Iván” Kolozsváron is jó közönségre talált, mert a sajtóbemutató tagjai a legnagyobb meglepéssel és művészi élvezet tudatával távoztak a bemutatóról.

Mozihírek. Brecher Store „Tamas bátya kunyhója” című világhírű regényét az amerikai „Universal Pictures” filmre alkalmazta. A film szenzációsan ígérkezik, mert az Universal Pictures stúdiójában készült a „Nottredámi torony”, „Az Opera fantomja”, a „Práter” és más ilyen márkájú filmek, amelyek első helyre juttatták a filmvállalatot.

ARANYHATTYU

A legbrilliansabb
operette-ujdonság

Bernhard Goetzke utolsó filmje a „Sanghai fogoly”, amelynek cselekménye egzotikus tájakon játszódik le.

„Babara a pusztá leánya” Bányi Vilma és Ronald Colman legújabb filmje. Ennek ismertetésére még ráterünk.

A megnyílt

Park szanatorium

gőzfürdőjének

női napjai: hétfő, szerda, péntek. Férfiaknak: kedd, csütörtök, szombat és vasár délig. — Nyitva reggel fél 6 órától d. u. 6-ig. Gőzfürdőjegy ára 40 lei.

Két üres szoba

kiadó március
1-161 Cal. Mojlilor 9.

MA PREMIER!

Monopol Dorianfilm

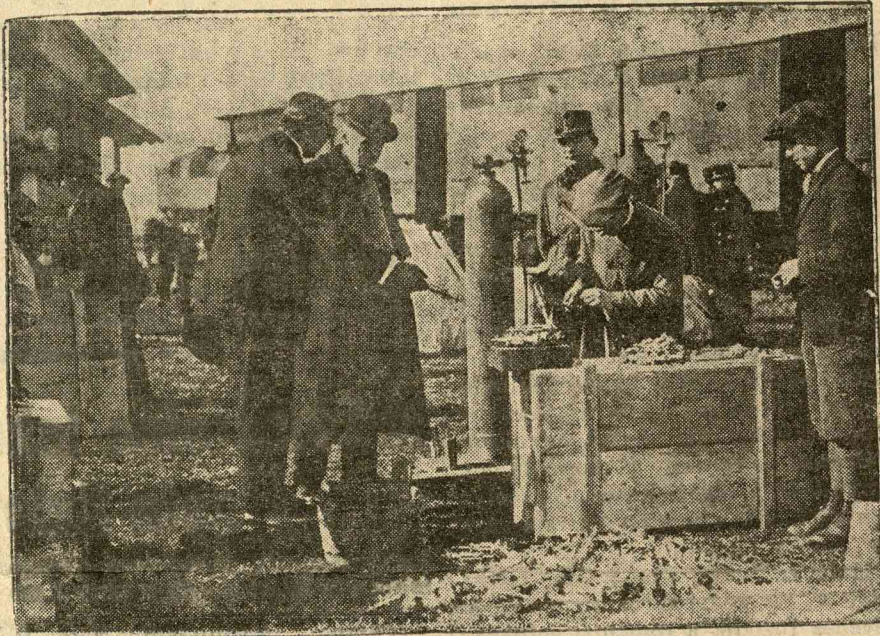
SELECT
MOZGÓ

Rettenetes Iván !! (Véres cár országa)

TOLSTOJ LEO világhírű regénye nyomán.
Rendezte GOSKINO orosz filmgyár. — Főszerepben:
LEONIDOFF hírneves orosz drámai művész

MEGSEMMISITIK A SZENTGOTTHÁRDI FEGYVEREKET

Autógénhegesztőkkel teszik használhatatlanná a gépfegyvereket. A magyar kormány filmfelvételt készített a megsemmisítésről és ebből a filmből került ki alábbi felvételünk

Az ujonnan épült házak öt évre mentesülnek a házadó alól

A legfelsőbb adóügyi bizottság jogtalanak minősítette és megsemmisítette az eddigi házadómegállapításokat

(Cluj-Kolozsvár, március 8. A Mai Világ tudósítójától.) Hetekkel ezelőtt beszámolt a Mai Világ arról, hogy a kolozsvári kereskedelmi és ipar-

ARANYHATTYU

a legszebb zene

kamara akciót kezdett a jogtalan házadókivetések ellen.

Az adókivetőbizottságok ugyanis nem vették figyelembe még a Trancu Iasi által készített építkezési törvény vonatkozó szakaszát, amely kimondja, hogy az ujonnan épült házak vagy beépítések ötévi időtartamra teljesen mentesülnek a ház- és globális adó fizetésének kötelezettsége alól.

Az összes, különböző helyekről felmerülő sorozatos panaszokra az a körülmény adott okot, hogy az adókivető bizottságok nem alkalmazták a törvény előírását, hanem az ujonnan épült házakra ugyanolyan adót vetettek ki, mint a régiekre.

A panaszok nyomán megindult akciónak engedve a kormány legfelsőbb adóügyi bizottsága foglalkozott a kérdéssel és jogtalanak minősítette az ujonnan épült házakra történt adókivetéseket.

A tegnapi nap folyamán rendelet

érkezett a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz, amely a legfelsőbb adóügyi bizottság határozatát tartalmazza. A hivatalos átirat előírja, hogy mindazon háztulajdonosok, akik ujonnan építkeztek, vagy hozzáépítettek, ötévi időtartamra nem kötelesek a házadót fizetni. A rendelkezés jogtalanak minősíti az adóügyi eljárásokat és ezért az összes új házakra történt adókivetéseket megsemmisíti.

A házadókedvezmény elnyeréséhez a tulajdonos köteles a városi tanácstól vagy pedig a község elöljáróságától hivatalos okmányt felmutatni,

ARANYHATTYU

főszereplői: Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kiss Manyi, László Andor, Ihász Aladár és Leövey Leó. —

amellyel igazolja, hogy az adókedvezményben részesülő ház öt éven belül épült.

A határozat kimondja, hogy azon épületek, amelyek nem kimondottan lakás céljából, tehát üzlethelyiségekkel épült, nem részesül a törvény által előírt adókedvezményben.

A legfelsőbb adóbizottság döntése megnyugvást keltett, mert a törvényszakasz alkalmazásával elejét vették egy jogtalan adókivetésnek.

A Magyar Színház heti műsora:

Esti előadások kezdete 8 1/2 órakor.

Csütörtök: Krétakör.

Péntek: Orpheus a pokolban. Repríz Kolbay Ildikóval, László Andorral. C. bérlet.

Szombat fél 4-kor: Vén leányok. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárrakkal. Bevezetőt tart: Dr. Rajka László.

Szombat fél 9-kor: Az utolsó bölény. Párisi bohózat-ujdonság. Première-bérlet. Vasárnap 3-kor: Mersz-e Mária? Leszállított helyárrakkal.

Vasárnap fél 7-kor: Az utolsó bölény. A bérlet.

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Flórika szerelme, Bérletszünetben. Szentgyörgyi István fölépítésével.

Hétfő: Az utolsó bölény. B. bérlet.

A kolozsvári színházi iroda hírei

Az utolsó bölény. Szombaton este lesz Az utolsó bölény premiéreje. A vidám ellenállhatatlanul kacagtató párisi bohózat-ujdonság három egymásutáni estére van kitűzve. Szombatra, vasárnapra (fél 7-kor) és hétfőre.

Aranyhattyu. A jövő hét keddi estéjén ismét nagy premiéreje lesz a Magyar Színháznak. A budapesti Király Színház tavalyi évadjának óriási sikerű operette-ujdonságát, az Aranyhattyut fogják bemutatni. Komponistája a kitűnő Vincze Zsigmond. Az Aranyhattyu meséjének színhelye Amerika s a legszínesebb, legváltozatosabb képek peregnék le a nézők szemei előtt. Az Aranyhattyut tavaly Budapesten 150-szer adták. A kolozsvári premiérere rendkívüli kedvvel és becsüggyal készül a színház. A próbákat Izsó Miklós vezeti s a zenekar élén Török Emil ül. Az Aranyhattyu kolozsvári főszereplői: Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kiss Manyi, László Andor, Ihász Aladár, Leövey Leó, Réthelyi Ödön, Selmezi Mihály, Fülöp Sándor. A keddi esti premiére a pénztár jegyeket még nem adhat ki, de előjegyzéseket elfogad.

Ma este Krétakör ötödször. A diadalmas sikerű kínai játék, a Krétakör ma este ötödször kerül színre.

Orpheus a pokolban. Pénteken este Offenbach ragyogó szépségű, klasszikus értékű művének, az Orpheus a pokolban című operettnak lesz a reprize teljesen új szereposztással s új betanulással.

A berlini Kamara-opera jövő heti vendégjátéka. Óriási érdeklődés várja a berlini Kamara-opera jövő heti vendég szereplését. Első este pénteken Amadeus Mozart itt sohasem adott operáját, a Zaide-t fogják játszani a berliniek. Szereplők: Hans Holtorf, Karl Fischer, Franz Egenieff, M. Rubinstein, Fritz Göllnitz, H. von Steglin, W. A. Rabien. Második este szombaton (március 17.) Pergolesi 3 felvonásos új operáját, a Guny és féltékenységet adják elő, amit Kolozsváron szintén sohasem adtak. Bucsuelőadásuk vasárnap (március 18-án) esti 6 órai kezdettel lesz, amikor két operát játszanak a berliniek: Gluck Csalfa lányok című művét és ugyancsak Gluck A rászédett kádi című operáját. A berlini együttes saját zenekarával, diszleteivel, fölszerelésével érkezik Kolozsvárra. Jegyeket még nem árúsít a pénztár, de a jegyeket előjegyzés útján le lehet foglalni.

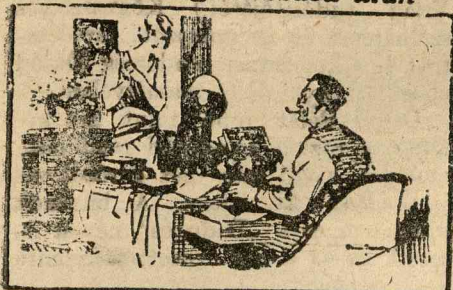
ARANYHATTYU

premiéreje a jövő héten
a Magyar Színházban.

Unió legolcsóbban fest és tisztít Cluj, telefon 8-77.

Lepage: Papír gyár- raktár

A vendég távozása után

— Többször mondtam már fiam,
hogy ne fess a bajszodat...
— Miért, talán meglátszik?
— Igen, a Jolly barátnőm nya-
kán...

A zsidó Franz Werfel a cseh- szlovák államdíj nyertese

Prágából jelentik: A csehszlovákiai iskolaügyi minisztérium Werfel Ferencet, a híres költőt, akinek legújabb két műve Verdiről írott regénye és a Maximilian című könyve világsikert aratott, a csehszlovák államdíjjal tüntette ki. Werfel zsidó származású, ma már egyike Európa legismertebb költőinek. Írásait a világ minden nyelvére lefordították. 1890-ben született Prágában. 1917 óta Bécsben él. Versei a régi költészetből nőttek ki, de szociális lendületükkel a háború előtt, alatt és után kifejlő aktív emberi törekvésekbe kapcsolódtak. („Wir sind“, „Der Gerichtstag“, „Beschwörungen“). Szintúgy új szándéku drámái, különösen a Spiegelmensch, azután a Bockgesang és a Schweiger. A regényírás terén először „Nicht der Mörder, der Ermordete ist schuldig“ című regényével keltett mély feltűnést a világirodalomban.

A csehszlovák államdíjjal kitüntetett író egyik szép versét itt közöljük:

Az ember néma

Már kértelek, vigyázz és bucsuzó
kezed egyre szorítja még az ujjam,
pedig már el is fájt a bucsuzó.

Az ember néma.

Nem akar hát füttyölni a vonat?
Szavaim kerek mondatokba gyurom,
tán utólszor hallom ma hangodat.

Az ember néma.

Ámbár tudom, ha nem volnál nekem,
a halált hívnám inkább, a halált,
mégis mennék. Egy szivart, istenem!

Az ember néma.

Megyek! Az uccán sirás fojtogat.
Csodálkozva nézek körül. A sirás
sem mondja el, mit rejt a gondolat.

Az ember néma.

Gyümölcsöst keresek bérbe. Jól fizet-
tek. Cím Helicon nyomda.

A szakértők távolléte miatt jövőhétre halasztották a gázgyár ügyében a bírói szemlét

(Cluj-Kolozsvár, márc. 8.) A kolozsvári járásbíró tegnap délutánra tűzte ki az előzetes bírói szakértői szemlét a kolozsvári gázgyár ügyében.

A szakértői szemlét azonban nem lehetett megtartani, miután az idézőket csak pár órával a szemle megtartása előtt kézbesítették ki és így a szakértők és a tanúk közül számosan nem jelenhettek meg.

Igy Blankenberg Ferdinánd ipari

főfelügyelő, Kolozsvár város szakértője is távol volt és a gázgyár sem bírt gondoskodni saját szakértője megjelenéséről.

Fárcs járásbíró ezért az előzetes bírói szemlét március 12-ére halasztotta és az azt követő két napon folytatni fogja a szakértőknek és a tanúknak a kihallgatását, kiknek száma husznál is több.

— **Megkezdik a kolozsvári külvárosok utcáinak rendezését.** A város technikai ügyosztálya rövidesen megkezdte az ősszel félbehagyott utjavítási munkálatok folytatását. A belvárosi utcák rendezése után most a külvárosi utcák kerülnek sorra. Különösen az új telepek utcáinak rendezésére fog gondot fordítani a város. Kikövezik a Piski-híd előtti teret is, melyhez már le is szállította a technikai ügyosztály a szükséges köanyagot.

* **Dr. Weiss Béláné dr. Rapaport Hella** fogorvosi rendeléseit elkezdte. Rendel. d. e. 10—12 és d. u. 3—5-ig. Uránia-palota II. em.

— **Az „Acélhang” Dal- és Műkedvelő Egyesület színelőadását rendez.** A kolozsvári nyílttérén árusító csizmadiaiparosok temetkezési és önszervező egyesületének „Acélhang” Dal- és Műkedvelő egyesülete március 18-án vasárnap este 8 órakor a román. kath. gimnázium dísztermében a dalkar közreműködésével előadást rendez. Színrekerül Molnár Ferenc 3 felvonásos kacagató bohózata: a „Doktor ur.” Műsormegváltás kötelező.

Szépírásu, négy gimnáziumot végzett urileány irodai alkalmazást keres. Esetleg üzletbe is kiszolgálóként. Cím: „M. I.” jellegűre a kiadóba kér.

Egy szoba konyhát keresek belváros közelében. Cím a kiadóban.

NEVETŐ ORKÁNOK

fogják szombatn megrázni a Magyar Színház falait. Ezen az estén kerül színre a legkacagatóbb párisi bohózat-ujdonság:

„AZ UTOLSÓ BÖLÉNY”

— **Nem zárták ki a Széchenyi-téren árusító csizmadiaikat a csizmadiaszinből.** A kolozsvári nyílttérén árusító csizmadiaiparosok megbízásából Székely József egyesületi elnök annak közlésére kérte fel a Mai Világot, hogy a Szentegyház-uccai csizmadiaszinből tagjaik közül senkit sem zártak ki. A nyílttéri csizmadiaik közül számosan tagjai a csizmadiaszinnek, de nem árusíthatnak ott, miután a csizmadiaszinben csak vadonat új csizmák kerülhetnek eladásra. Ami pedig a Széchenyi-téri piac ügyét illeti, a csizmadiaik évtizedek óta árusítanak a piacon és nem pár évvel ezelőtt kértek ott helyet.

— **Látni — szem nélkül.** Münchenből írják: Az itteni állattani intézetben régóta folytatnak érdekes biológiai kutatásokat. A kutatások célja annak megállapítása, hogy lehet-e szem nélkül látni. Kis halakon folytatták az utolsó kísérleteket. A tudósok megfigyelték, hogyha ezeknek a halaknak egy darabig egy bizonyos szintű papíron nyújtják át az élelmet, akkor később ugyanezt a szintű papírt élelem nélkül nyújtják feljűk, feljű kapnak, mintha élelem volna rajtuk. Egy véletlen folytán rájöttek a kísérletezők arra, hogy a vak halak is épűgy reagálnak ezekre a fényhatásokra, mint a látó halak. Most már kutatni kezdtek, hogy miképen látnak a halak szem nélkül. Meg is találták ezt a látószervet, az úgynevezett harmadik szemet. Ez egy mirigy, amely az agyba van ágyazva. Megállapították a tudósok, hogy állandó tréninggel fejleszteni lehet ennek a mirigynek a fényérzékenységet. Valószínűnek tartják, hogy az alacsonyabbrendű állatoknak eleinte tényleg volt harmadik szemük, amely fokozatosan elkorcsosodott a fejlődés során. A harmadik szemnek megfelelő mirigyet az embernél is feltételezik.

— **Nagy kereslet fekete rózsák iránt.** Török virágkereskedők tavaly hozták piacra a fekete rózsákat. Konstantinápolyi jelentés szerint óriási kereslet mutatkozik ezek iránt a fekete rózsák iránt — Amerikában. Az amerikai cigarettagyárak a cigaretták szopókáját vonják be a fekete rózsák leveleivel, mert megállapították, hogy ezeken a rózsaleveleken nem kenődik el az ajakrúzs.

— **Fajnor Dusan választották a nyugatszlovenszko evangélikus egyház kerületi püspökévé.** Pozsonyból jelentik: Fajnor Dusan szacsovai evangélikus lelkész és nyitrai szénitort egyhangulag püspökké választották. 1876 november 2-án született Szenicén, édesatyja, Fajnor István, egyike volt a legkiválóbb szlovák jogászoknak. Különösen politikai háttérű perekben szerzett magának nagy elismerést. Azonban nemcsak mint ügyvéd, de mint egyházának kiváló tagja is nevezetes egyéniség volt. Számos zeneszereménye is maradt. Fia, a jelenleg püspökké választott Dusan, Szarvason járt gimnáziumba. Középiskolai tanulmányai befejezése után Budapesten járt egyetemre, majd az eperjesi evangélikus teológiára iratkozott be. 1902 február 26-án szentelték fel. Mint káplán kerül Szacsova, ahol 1904-ben lelkésszé választják. 1922 óta az evangélikus egyház presbitere és Nyitra szénitora. Itt az Evangélicky Kazatel-t is szerkesztette.

— **Revolverrel védekezik a „Curentul” szerkesztősége a támadók ellen.** A bukaresti sajtót erősen foglalkoztatja az az eléggé elnam ítéltető támadás, melyet egy Jon Ghica nevű fiatalember intézett Pamfil Seicaru, a „Curentul” főszerkesztője ellen egy újsághírből kifolyólag. Az úgy olyan nagy port vert fel, hogy a parlamentben is felszó-

laltak miatta és követelték a bűnös fiatalember szigorú megbüntetését. A „Curentul” mai számában bejelentette, hogy minden szerkesztőségi tag revolvért tart ezután az asztalán és minden támadó ellen fegyverrel fognak védekezni.

— **A kisebbségi újságírók nyugdíjintézete.** Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet régi tervének megvalósításaképpen elhatározta egy kisebbségi újságírói nyugdíjintézet létesítését. A nemescélú intézmény kellő anyagi megalapozása természetesen hosszabb munkát és az akciók egész sorozatát igényli. A szervezet ezirányú mozgálmaiban érthetően számít a kisebbségi társadalom megértő támogatására, amely nélkül az elgondolt terv megse volna valósítható. A megindult akció során a támogatásra elsősorban felkért kisebbségi pénzintézetek jelentős része máris lelkes szeretettel karolta fel a szervezet nyugdíjintézet mozgalmát. Ezeknek az intézeteknek a szervezete ezután mond hálás köszönetet szíves adományaiért. Mivel azonban az akció ez évre szóló részét a kiküldött bizottság rövidesen szeretné lezárni, mely tisztelettel felkéri a megindított mozgálmomba még be nem kapcsolódott intézeteket e célra szánt adományaiknak a szervezet megkeresésében felemlített pénzintézetekhez leendő szíves mielőbbi eljuttatására.

— **Szerencsétlenség villany-szerelés közben.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap este a Baba Novac-ucca 8. szám alatt. Perlei Lajos elektrotechnikus a házban levő nagy üzlethelyiség villanyvezetékét szerelte, munkaközben azonban a három méteres létra megcsuszott és a villany-szerelével együtt a földre zuhant. Perlei a hatalmas zuhanás közben elvesztette eszméletét. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol megállapítást nyert, hogy Perlei agyalapi törést szenvedett, továbbá jobb keze és lába kificamodott.

— **Steiner Gábor szlovenszko kommunista képviselőt letartóztatták.** Komáromi tudósítónk jelenti: Steiner Gábor nemzetgyűlési képviselő nyolchónapos fogházbüntetése pár hónap előtt jogerőssé vált, de a büntetés megkezdésére betegsége miatt március 1-ig halasztást kapott. Miután a képviselő a határidő leteltével sem újabb halasztást nem kért, sem büntetésének letöltésére nem jelentkezett, két detektív letartóztatta és a fogházba kísérte.

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. CLUJ, Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Téli tűzifa

szükségletünket
szerezzük be idejében a
„CALCIT” rt.-nál

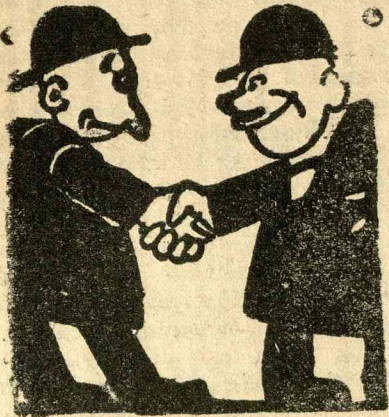
Strada General Dragalina No. 9.
Telefonszám 11-06.

Házhoz szállítva:

1a búkkhasáb tűzifa ölenként L 1400
1a búkkhasáb aprítva 1000 kg. L 900
1a hantott tölgy aprítva 1000 kg. L 1000
1a búke és tölgy aprítva 1000 kg. L 800

Tisztviselők és munkásoknak
kollektív alapon fizetési
kedvezmény!

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy szalonkosiban sokszor rosszabb utazni, mint harmadik osztályon...

— Hja, Argetoianu miniszter ur esetére tetszik célozni... Hát őszintén szólva nem helyeslem az ilyen kötődést... Ezzel a szalonkocsi el-kobzással tulbuzgólkodtak a magyar vasutaknál... Vagy annyi ott is a kegyelmes, hogy minden szalonkosira szükség van?

— Nézze Pancser ur, megállapítják, hogy a kocsi eredetileg nem Magyarországot illeti e... De vajon Argetoianu mit szolt az esethez?

— Hát amit egy barátom, ki egy kert előtt álldogált, mikor egy ur hozzálép és megkérdi:

„Szabad egy pár rózsát letépni?”

„Tessék...”

Az ur letép egy párat és megkérdi:

„Szabad még ezt a sárgát is elvinni?”

„Felőlem — feleli a barátom — akár az egészet, mert a kert nem az enyém és az őrzésével sem vagyok megbízva...”

— De mit szol Pancser ur, hogy a kisebbségek után a görögkatolikusok is visszadobják az egyházi törvényjavaslatot. Ezért mondták a szenátusban Hosszu püspöknek, hogy menjen vissza Budapestre...

— És ő mit válaszolt?

— A másikat küldte Budapestre. És bizony a kisebbségek sérelmeztek, a többségiak veszték össze...

— És mit gondol Pancser, erre a kisebbségiak mit tettek?

— Arra gondolok kérem, hogy a gazdag ember meghívta ebédre a szegény embert. Ebéd előtt azonban összeveszett a feleségével, aki a másik szobába ment át, mire a gazdag ember utánadobott egy tányért. Erre a szegény ember felkapta a sótartót és szintén utánavágta...

„Mit gondol itt maga?” — förmedt erre rá a vendéglátó.

„Hát csak azt gondoltam kérem, hogy átmegyünk ebédelni a másik szobába és akartam segíteni átrakodni...”

— Nézze, Pancser ur, a Lapedatu miniszter kirakodott egyedül is a formával ebben a javaslatban... És mit gondol, mi lesz a javaslatlalt?

— Alighanem ebben maradunk, kérem...

ORVOSI

könyvraktár minden nyelven
LEPAGE Kvár. Karjen
jegyzeteket!

A Helikon-nyomdában

készülnek a legjobb nyomtatványok

Megkezdik a templomi károk teljes megtérítését

Ma érkezik Kolozsvárra Paclasanu kultuszállamtitkár

(Cluj-Kolozsvár, március 8.) Megírta a Mai Világ, hogy a decemberi rombolások kegyes kárainak megállapítására Lapedatu kultuszminiszter egy bizottságot nevezett ki, melyben dr. Niemerower szenátor, bukaresti főrabbin kívül Starrak Victor Hugó és Paclasanu közigazgatási vezérfelügyelők is szerepelnek. A bizottság egyik tagja, Starrak Victor Hugó másodlagos megbízatása folytán kénytelen volt a bizottságból kiválni és helyébe a kormány dr. Dan Parten kolozsvári megyei prefektust

delegálta. A bizottság minden templomnak egy félmillió lej előleget kiutalt.

Paclasanu vezérfelügyelő ma Kolozsvárra érkezik és megkezdik a templomi kegyesekben esett károk végleges felbecsülését, melynek alapján fogják a kifizetést eszközölni. Igen érdekes jelenség, hogy a bizottság a kegyesek leltárát kéri a hitközségektől, habár ismeretes, hogy a kegyeseket sohasem lelározták a hitközségek.

A modern Róma őskori szenációja. A modern bérpaloták tövében megkezdtek kiásni a Forum Traian meglehetősen épseben maradt részeit.

Négy évig meztelenül élt palotájában egy Habsburg-főherceg szeretője

(Bécs, márc. 8. A Mai Világ bécsi szerkesztőségétől) A Habsburgok szerelmi botránykrónikája újból szaporodott egy most nyilvánosságra került esettel. Az új botrány közepontjában a jelenleg Spanyolországban élő Ferencz Szalvátor herceg áll.

Ferencz Szalvátor még jóval a háború előtt egyik külföldi utazása alkalmával megismerkedett egy feltűnően szép fiatal leánnyal.

A főherceg bemutatta magát a fiatal szépségnek, akit elbűvölt új udvarlójának magas rangja és gazdagsága.

A francia leány csakhamar a főherceg barátnője lett és követte barátját Bécsbe is. Közvetlenül a háború előtt azonban a viszonyról tudomást szerzett a főherceg felesége, aki panasza ment I. Ferencz Józsefhez, ki már megelégtelte a családjában előfordult botrányokat és magához hívatta Ferencz Szalvátor főherceget.

Az uralkodó megfenyegette Ferencz Szalvátort, hogy megfosztja magas katonai tisztségétől, a tüzérség főparancsnokságától és kilátásba helyezte, hogy abban az esetben, ha nem szakít kedvesével, úgy ez rangjába is kerülhet, mivel felesége nem riad vissza a nyilvános botránytól sem.

A fenyegetések hatása alatt a főherceg valóban szakított kedvesével és végkielégítésként palotát vásárolt számára London nyugati részében és nagyobb pénzösszeget is adott neki.

A volt főhercegi barátnő 1923-ig fényűző életmódot folytatott az angol fővárosban. 1923-ban azonban megbetegedett és az orvosok vérbajt konstataáltak a még mindig szép asszonyon. Ez annyira elkeserítette Ferencz Szalvátor főherceg volt barátnőjét, hogy egész személyzetét elbocsátotta és bezárkózott palotájába, ahol amint most egy hatósági vizsgálat megállapította,

négy éven át teljesen meztelenül élt.

Komornája, akinek elbocsátásakor bankja utján évről évre biztosított, naponta megjelent a palota kapuja előtt és ott ételt és italt helyezett el. A remete életet élő asszony egy nyíláson keresztül azután átvette az élelmet és visszament hálószobájába.

A dolog úgy derült ki, hogy az asszony már évek óta nem fizetett adót és ezért az adóhivatal elrendelte a bírósági foglalat. Erőszakkal törték fel a kaput a végrehajtó és a segítségül hívott rendőrök, akik azután a volt főhercegi barátnőt teljesen meztelenül találták. A szerencsétlen asszonyt most elmeorvosintézetben helyezték el, mivel négyesztendő önkéntes és külsős fogása alatt elméje megzavarodott.

Házvezetőnő keresek. ki esetleg üzlettembe betársulna. 40-45 éves szerény, gyermektelen, némi hozománnyal rendelkező nő legyen. Kölcsönös megismerés esetén házasság nincs kizárva. Leveleket „Házasság” jellegre a kiadóba kérek.

Az elfogott zsebmeteszó vallomása ékszerekről és dollárrablásokról

(Cluj-Kolozsvár, március 8. A Mai Világ tudósítójától.) Közveszélyes szélhámost és zsebmeteszót tartóztattott le a kolozsvári rendőrség Dávid alias Baranyai Béla személyében.

Dávid Bélát több mint hat hónapja körözi a kolozsvári rendőrség, amelyen kívül még hét körözölevélet adtak ki ellene. A bűnözők világában csak „Dadogós” néven ismerik és ez a név vezette nyomra a rendőrséget.

A letartóztatott zsebmeteszót az expresszvonaton fogták el, amint egy Kolozsváron átutazó bécsi gyárost akart kifosztani, a rendőrség azonban megakadályozta a terve keresztülvitelét.

Vallomása folyamán elmondotta, hogy néhány héttel ezelőtt a Kolozsvár környékén garázdálkodó zsebmeteszók ötös bandába tömörülve, egy ismert bukaresti kereskedőtől ezeröt száz dollárt és százezer lej értékű ékszert loptak el. Neveket nem volt hajlandó elárulni és így az egész lopási történet különösen hangzik.

Nincs kizárva azonban, hogy a bukaresti kereskedő csak otthon vette észre, hogy hiányzanak az ékszerek és a mellécsomagolt dollárok, úgy, hogy valószínűleg a bukaresti rendőrségen tett bűnvádi feljelentést.

A rendőrség büntügyi osztálya a közveszélyes zsebmeteszót átadta az ügyészségnek és vallomása alapján nyomozást kezdett az állítólag Apahidán eltűnt ékszerek és dollárok után.

Házvezetőnői állást keres idősebb urinó ki főzni is kitűnően tud. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóban.

Kedden este elveszett

egy fehér pokróc a Ferencz József-ut és a Hajdu-utca között. Megtalálóját adja le a Mai Világ kiadóhivatalába, hol illő jutalomban részesül. —

Meghívó

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellémesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

PARK
nagyszálloda Budapesti

VIII. Baross-tér 10. szám mert

20% engedményt kap

mindezen lap előfizetője

olcsó szoba-árainkból,

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból

(kötő ház konyha).

5 pengőt

megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. - Előzetes szoba megrendelés ajánlatos.

Nyomatott a Helikon Nyomdai Társaság gépein Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon 187.